

Estètica de la música II

2015/2016

Codi: 100635

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: German Gan Quesada

Correu electrònic: German.Gan@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

1. Tenir un coneixement general de la Història de la Música, de l'Art i de la Filosofia.
2. Capacitat d'anàlisi, síntesi i analogia.

Objectius

1. Conèixer la línia evolutiva del pensament musical del Renaixement fins al segle XX
2. Comentar un text d'època o actual sobre la temàtica de que versa l'assignatura.
3. Relacionar el pensament musical amb la història de la música.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer els corrents del pensament, en totes les seves dimensions, en relació amb la música.

Resultats d'aprenentatge

1. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
2. Comunicar per escrit, amb correcció, precisió i claredat argumentals i terminològiques, els coneixements adquirits, tant en l'àmbit de l'especialització com de la divulgació musicals.
3. Desenvolupar habilitats per a la transferència de la formació musicològica a l'àmbit de la divulgació i la informació musicals.
4. Desenvolupar la capacitat crítica per interpretar textos musicals de naturalesa estètica.
5. Estructurar les idees tenint en compte les diferents parts d'un text acadèmic
6. Fer prediccions i inferències sobre el contingut d'un text.
7. Fer prediccions i inferències sobre l'adscripció del contingut del text a un determinat corrent estètic.
8. Identificar els errors normatius, estilístics o argumentatius d'un text.
9. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
10. Integrar els coneixements adquirits en l'elaboració de textos sintètics i expositius adequats a l'àmbit comunicatiu acadèmic i d'especialització.
11. Organitzar el contingut d'un text d'estètica de la música, identificant-ne les idees principals i secundàries.
12. Relacionar la creació i la recepció musicals amb els fonaments estètics i literaris de cada època.
13. Utilitzar estratègies que ajudin a planificar i a desenvolupar les idees i a resumir i avaluar el text escrit.

14. Valorar l'evolució de l'estètica de la música des d'una perspectiva diacrònica.

Continguts

1. Renaixement. Música i neoplatonisme: el pensament simbòlic
2. Els teòrics, de Glareanus a Zarlino
3. El Manierisme: musica reservata i musica poetica
4. Reforma i Contrareforma. L'estètica del barroc
5. Música i paraula: Artusi i Monteverdi
6. Del racionalisme a l'estètica del sentiment. Mersenne. Descartes. Kepler. Kircher.
7. El pensament musical de Leibnitz.
8. Ragueneau i Le Cerf de la Vieville
9. J.S.Bach i l'Il·luminisme
10. La música en la cultura il·luminista. Rameau. Els Enciclopedistes
11. L'Sturm und Drang. Aspectes preromàntics en C.P.E. Bach i W.A. Mozart. E.Kant i la música.
12. El Romanticisme. Música, literatura i filosofia. Herder, Goethe, Wackenroder, Hoffmann, Schelling, Hegel, Schopenhauer
13. Els músics davant la música: Schumann, Berlioz, Brahms i el tema de la inspiració
14. Wagner i Nietzsche. Hanslick i el formalisme
15. El positivisme i la historiografia musical. Brelet
16. L'estètica sociològica. Adorno.
17. Stravinsky, Boulez i les poètiques del segle XX.

Metodologia

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de textos	20	0,8	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13
Recensió	30	1,2	1, 2, 4, 5, 9, 10, 14
Tipus: Autònomes			
Treball d'identificació i coneixement de l'Estètica musical a través de la història	97	3,88	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Avaluació

- Prova de comentari de textos [5 d'abril de 2016]

- Prova escrita final, de contingut teòric [2 de juny de 2016]

- Ressenyes de article (1): el text objecte de recensió es facilitarà a l'alumne a finals de febrer de 2016. Es determinarà a l'inici de l'activitat docent de l'assignatura les dates de lliurament parcial d'aquest ítem d'avaluació, així com l'extensió, format i vies de lliurament adients.

- La superació dels tres ítems d'avaluació és independent i obligatòria per completar el recorregut de l'assignatura; els percentatges que s'hi adjudiquen són indivisibles. No es contemplarà la possibilitat de superar l'assignatura sense el lliurament i avaluació positiva d'aquests tres ítems i en cap cas es realitzaran mitjanes de qualificacions amb una nota parcial suspensa.

- La possibilitat de reavaluació es limita a un percentatge màxim del 50% (1) prova escrita final, 2) examen de comentari de textos + lliurament de la recensió), prèvia consulta amb el professor responsable i en la data establerta a l'efecte per la Facultat.

- La data de revisió de les qualificacions dels ítems d'avaluació es comunicarà al moment de su publicació, via Campus Virtual de l'assignatura.

- Es considerarà "no avaluable" l'alumne que no lliuri cap element d'avaluació dels establerts en aquest apartat; en qualsevol altre cas, l'alumne haurà començat el procés d'avaluació i, per tant, rebrà la qualificació numèrica que li pertoca sobre la base dels ítems lliurats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen de Comentari de textos	25%	0,75	0,03	1, 4, 6, 7, 8, 9, 11
Examen final de comprensió conceptual.	50%	1,5	0,06	2, 3, 12, 14
Recensió	25%	0,75	0,03	5, 10, 13

Bibliografia

AA.VV. Musique et Humanisme à la Renaissance, Presses de l'École Normale Supérieure, Centre V.L. Saulnier, Univ. Paris-Sorbonne, París, 1993

ABELL, A. Converses amb compositors famosos, Martí i Gili, Reus, 1992

ADORNO, Th. W. Sobre la música, ed. Paidós, Pensamiento contemporáneo 62, ICE de la UAB, Barcelona, 2000

ATVINS, S. Johannes Brahms: Life and Letters, Oxford Univ. Press, Oxford, 1997

BARDEZ, J. M. Les écrivains et la musique au XVIIIe. Slaktine, Ginebra, 1980

BLACKBURN, B. J.-LOWINSKY, E.E. (ed.). A Correspondance of Renaissance Musicians, Clarendon, Oxford, 1991

BOULEZ, P. Penser la musique aujourd'hui, Schott's Shone, Mainz, 1963

BOWMAN, W. D. Philosophical Perspectives on Music, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998

BRELET, G. Esthétique et création musicale, PUF, Paris, 1947

CANTAGREL, G. Le moulin et la rivière: air et variations sur Bach., Lib. Artheme Fayard, Paris, 1997

CLARK, S. The Letters of C. P. E. Bach, Clarendon, Oxford, 1997

CLAUDON, F. La musique des romantiques, PUF, Paris, 1992

CLERCX, S. Le Baroque et la Musique: Essai d'esthétique musicale, Lib. Encyclopédique, Bruxelles, 1948

COMBARIEU, J. La musique et la magie, Minkoff, Genève, 1972.- (Reed. Paris, 1909)

COOK, N.- EVERIST, M. (ed.). Rethinking Music, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998

COURT, R. Adorno et la Nouvelle Musique, Klincksieck, Paris, 1981

- CRUZ CRUZ, J. (ed.) La realidad musical, Ediciones Universidad de Navarra, Pamplona, 1998
- DAHLHAUS, C. Estètica de la música, Reinchenberger, Berlin, 1996
- DAHLHAUS, C. L'idée de la musique absolue. Une esthétique de la musique romantique, [hi ha traducció castellana, Idea books, Barcelona, 1999] Contrechamps, Genève, 1997
- DEBUSSY, C. El señor corchea y otros escritos, Alianza, Madrid, 1988.- "Alianza Música", 32
- DIDIER, R. La musique des Lumières, PUF, Paris, 1985
- DOUMET, C. L'île joyeuse. Sept approches de la singularité musicale, Presses Universitaires de Vincennes, Saint Denis, 1997
- DURAND-SENDRAIL, B. La musique de Diderot, Kimé, Paris, 1994
- DURUTTE, C. Esthétique musicale, Minkoff, Genève, 1976 (Reed. Paris, 1876)
- ESCAL, F. Espaces sociaux, espaces musicaux, Payot, Paris, 1979
- FÉTIS, F. J. La musique mise à la portée de tout le monde, Minkoff, Genève, 1977.- (Reed. Paris, 1847)
- FAURE, M. Musique et société du Second Empire aux années vingt, Flammarion, Paris, 1985.- "Harmoniques".
- FISCHER-DIESKAU, D. Hablan los sonidos, suenan las palabras. Turner, Madrid, 1990
- FUBINI, E. La estètica musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX, Alianza Música, 31, Madrid, 1988
- FUBINI, E. Música y lenguaje en la estètica contemporánea, Alianza Música 67, Madrid, 1994
- FUBINI, E. Música y Estètica en la Época Medieval, Eunsa, Navarra, 2007.
- FUBINI, E. El siglo XX: entre música y filosofía. Universitat de Valencia /PUV, València, 2014
- GARCÍA REVILLA, E. La estètica musical de Hector Berlioz a través de sus escritos, Universitat de València / PUV, València, 2013
- GAUTIER, J. F. Palestrina ou l'esthétique de l'âme du monde, Actes Sud, Arles, 1994
- GEORGIADES, T. Musica e Linguaggio, Guida, Napoli, 1989
- GEFEN, G. Les musiciens et la franc-maçonnerie, Fayard, Paris, 1993
- GODWIN, J. L'ésoterisme musical en France, 1750-1950, Albin Michel, Paris, 1991
- GOZZA, P. (ed.) La Musica nella rivoluzione scientifica del Seicento, Il Mulino, Bologna, 1989
- HANSLICK, E. De lo bello en la música, Ricordi, Buenos Aires, 1967
- HARNONCOURT, N. Le discours musical, Gallimard, Paris, 1984
- HEINE, H. Mais qu'est-ce que la musique?: Chroniques, Actes Sud, Arles, 1997
- HOFFMANN, E. T. A. E. T. A. Hoffmann's Musical Writings, Cambridge Univ. Press, Cambridge, 1989.- D. Charlton, ed.
- IMBERTY, M. Entendre la musique, Dunod, Paris, 1979, 2 vols.
- LANG, P. H. Reflexiones sobre la Música, Debate, Madrid, 1998

- LE CERF DE LA VIÉVILLE, J.-L. Comparaison de la musique italienne et de la musique française, Minkoff, Genève, 1972.- (Reed. Bruxelles, 1705-1706)
- LEBRECHT, N. ¿Quién mató a la música clásica?, Acento, Madrid, 1997
- LEÓN TELLO, F. J. Estudios de historia de la teoría musical, CSIC, Barcelona, 1962
- LEÓN TELLO, F. J. La teoría española de la música en los siglos XVII y XVIII, CSIC, Barcelona, 1974
- LIEBERMAN, A.- SCHÖFFER, D. El pentagrama secreto. El mito de la música y la música del mito, Gedisa, Barcelona, 1997
- LONCKE, J. Baudelaire et la musique, A.G. Nizet, Paris, 1975
- MANIATES, M.R. Mannerism in Italian Music and Culture, 1530-1630, Manchester Univ. Press, Manchester, 1979
- MARISSSEN, M. Lutheranism, Anti-Judaism, and Bach's "St. John Passion", Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- MARTÍN MORENO, A. El padre Feijoo y las ideologías musicales del siglo XVIII en España, Instituto de Estudios Orensanos, Orense, 1976
- MILLAS-RAURELL. Correspondència de Beethoven, Associació de Música "Da Camera", Barcelona, 1928
- MIRIMONDE, A.P. de. Astrologie et musique, Minkoff, Genève, 1978
- NATTIEZ, J. J. Proust as Musician, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1989
- NATTIEZ, J. J. Le combat de chronos et d'orphée, Christian Bourgois, Mesnil-sur-l'Estrée, 1993
- NEUBAUER, J. La emancipación de la música instrumental, Visor, Madrid 1992
- PADDISON, M., Adorno's aesthetics of Music, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1997
- PALISCA, C. V. Humanism in Italian Renaissance Musical Thought, New Haven, 1985
- PALISCA, C. V. Studies in the history of Italian Music and Music Theory, Clarendon, Oxford, 1994
- PIGUET, J. C. Philosophie et Musique, Georg, Chêne-Bourg, 1996
- POLO, M., L'estètica de la música, UOC, Barcelona, 2007.
- PONS, J. El camino hacia la forma. Goethe, Webern, Balthasar. El Acantilado, Barcelona, 2015
- POUSSEUR, H. Música, semántica, sociedad, Alianza, "Alianza Música" Madrid, 1987
- RAGUENET, F. Parallèle des Italiens et des Français en ce qui regarde la musique des opéras, Minkoff, Genève, 1976.- (Reed. Paris, 1702-1705)
- ROUSSEAU, J. J. Escritos sobre música, Universitat de València, València, 2007.
- ROWELL, L. Introducción a la filosofía de la música, Gedisa, Barcelona, 1987
- SABATIER, F. Miroirs de la musique. La musique et ses correspondances avec la littérature et les beaux-arts... Lib. Arthème Fayard, Paris, 1998.- 2 vols. (I. Segles XV-XVIII, II. Segles XIX-XX)
- SCHAEFFER, P. A la recherche d'une musique concrète, Seuil, Paris, 1998
- SCHLOEZER, B. de i SCRIABINE, M. Problemas de la música moderna, Seix Barral, Barcelona, 1973
- SCHUTZ, A. Frammenti di fenomenologia della musica, Guerini, Milano, 1996

- SCHROEDER, D. P. Haydn and the Enlightenment, Clarendon, Oxford, 1997
- SCHUMANN, R. Schumann on Music. A Selection from the Writings, Dover, New York, 1988
- SCRUTON, R. The Aesthetics of Music, Clarendon Press, Oxford, 1997
- SEBASTIÁN, S. Alquimia y emblemática. La Fuga de Atlanta de Michael Maier, Tuero, Madrid, 1989
- SCHOPENHAUER, A. Pensamiento, palabras y música, Edaf, Madrid, 1998
- SILBERMANN, A. Estructura social de la música. Taurus, Madrid, 1961
- SLOBODA, J. A. The Musical Mind. The Cognitive Psychology of Music, Oxford Univ. Press, Oxford, 1986.- "Oxford Psychology Series", n.5
- STEPTOE, A. Genius and Mind, Oxford Univ. Press, Oxford, 1998
- STEVENS, D. (ed.) The Letters of Claudio Monteverdi, Clarendon, Oxford, 1995
- STRAVINSKY, I. Poética Musical, Taurus, Madrid, 1977.- "Ensayistas", 147
- STRICKER, R. Musique du Baroque, Gallimard, Paris, 1968
- STRUNK, O. Source Readings in Music History, Faber, London, 1965, 5 vols
- TABOGA, G. L'assassinio di Mozart, Akademos, Pisa, 1997
- TERRASSON, R. Le testament philosophique de Mozart, Dervy, Paris, 1996
- TRIAS, E., El canto de las sirenas, Galaxia Gutenberg, Círculo de Lectores, Barcelona, 2007.
- TUR MAYANS, P. Reflexiones sobre educación musical. Historia del pensamiento filosófico musical. UB, Barcelona, 1992
- WASHINGTON, P. - ROSE, M. Mozart: las cartas. Acento, Madrid, 1998
- WEBER, E. Le Concile de Trente et la Musique. De la Réforme a la Contre-Réforme. Champion, Paris, 1984
- WEBER, M. Sociologie de la musique, Metailie, Paris, 1998
- WICKE, P. Rock Music : Culture, Aesthetics and Sociology, Cambridge Univ Press, Cambridge, 1990
- WILLIAMS, A. Franz Liszt: Selected Letters, Clarendon, Oxford, 1998
- WYMEERSCH van, B., Descartes et l'évolution de l'esthétique musicale, Mardaga, Sprimont (Belgique), 1999.
- N. B. Al començament de les sessions sobre estètica musical del segle XX, se'n facilitarà, via CV, una bibliografia addicional més específica, així com al llarg de la resta de sessions teòriques.